

Eriävä mielipide Joutsan kunnanvaltuuston kokouksen 19.09.2022 asiaan/päätökseen 5. Kuntastrategian 2020 – 2025 päivittäminen

Kuntalain 37§:n mukaan ”Kunnassa on oltava kuntastrategia (KS), jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista”. Pykälässä on seitsemän kohdan luettelo asioista, jotka ainakin on otettava KS:ssa huomioon. Kuntalain 38§:n mukaan kuntaa johdetaan valtuuston hyväksymän KS:n mukaisesti. Harjula-Prättälän (H-P) (Kuntalaki ja tulkinta) mukaan säännös korostaa valtuuston asemaa ja kyseessä on poliittinen asiakirja. Nyt valtuusto on täysin ohitettu KS:n päivittämisessä.

Kuntaliiton (KL) KS:n laatimisesta antamien ohjeiden mukaan KS:ssa tulee olla analyysi kunnan nykytilanteesta eli tietopohja, ennakointi tulevaisuuden eri skenaarioista, niihin valmistautumisvaihtoehdot, ja valtuuston kompromissien kautta päättämät tavoitteet ja priorisointi ja niiden kytkentä taloussuunnitelmaan. Lopullisten valintojen tekeminen on valtuuston asia (KL).

Huomioita KS- esityksestä:

- Otsikko KS 2020 – 2025 ei ole asiallinen, koska nyt on kyseessä vuonna 2021 valitun valtuuston tekemästä KS:sta.
- Tosiasiassa esitys on laadittu kunnanhallituksen toimeksiannosta kunnanjohtajan ja johtavien virkamiesten toimesta, joiden tulisi noudattaa KS:aa eikä laatia sitä valtuuston puolesta. KL:n ohjeiden mukaan valtuuston tulee osallistua KS:n laadintaan laajasti.
- Esitetystä KS:sta puuttuu monia lain edellyttämiä huomioon otettavia osia: hyvinvointialueuudistuksen vaikutus kunnan organisaatioon ja tarvittavat muutosneuvottelut; kannanotto siihen vedetäänkö kustannuksia alas vai veroja ylös; sopeuttaminen vähenevään väestöön vai panostus ja keinot väestön kasvattamiseen; vähenevä lapsimäärä; TE- palvelumuutoksen vaikutus KS:aan; loma-asuntopolitiikka; digitaalinen palvelumuotoilu; pilvitransformaatio ...

- Esitetystä KS:sta ei löydy konkreetteja tavoitteita ja eikä vaadittavaa kuvausta seurantamenettelystä. Sen sijaan esim. KL:n 37§:n 1) kohdan vaatimukseen kerrotaan, että kunnassa on ” kiinnostavat tarinat ja hyvä pössis” sekä ” rokkenrolli”.
- Tarkastuslautakunnan päätehtävänä on valtuuston työrukkasena valvoa sitä, että kunnanhallitus ja virkamiehet toteuttavat KS:ga. Käsiteltävänä olevan ehdotuksen toteutumisen valvonta olisi mahdotonta konkreettien tavoitteiden ja mittarien puuttuessa.
- Esitetty KS muistuttaa esitystavaltaan pilakuvilla (WC-pönttö) varustettua matkailumainosta ja kunnan leikittelevää esittelyä (” Mitä saisi olla?”). Suontee- nimisiä järviäkin näyttäisi olevan kaksi. Esitystapa ei toteuta KS:n merkitystä KL:n mukaisena asiakirjana! Vakavasti tehtäväänsä paneutuva valtuusto ei mielestäni voi hyväksyä esitystä tässä muodossa.
- Talous- ja hallintojohtaja Penttinen ilmoitti sähköpostilla valtuutetuille 18.09.2022 (klo?), että esityslistassa liitteenä ollut kuntastrategia oli ollut virheellinen ja että hän lähetti liitteenä viestiinsä korjatun version. Hyväksyttävänä ollut asia oli siten muutettu kolme vuorokautta ennen kokousta, mikä alittaa Hallintosäännön määräyksen (6 vrk). Kyseessä on menettelyvirhe.

Yhteenvetona joudun toteamaan, ettei esitetty kuntastrategia vastaa kuntalain asiassa säätämiin vaatimuksiin ja se on palautettava uuteen valmisteluun.

Joutsassa 19.09.2022

Kalle Willman valtuutettu